

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Styre/råd/utvalg:
FORMANNSKAPET

Møtedato:
28.01.2008

Sak nr.:
11/08

Arkivsaksnr.: 07/2165
Arkivnøkkel.: 233

Saksbeh.: Ragnhild Lien

KRITERIEDATA TIL INNTEKTSSYSTEMET FOR KOMMUNER 2008**Vedlegg:**

Ingen. (tidligere utdelt)

Saksopplysninger:**Bakgrunn for saken:**

Forrige gang kommunene uttalte seg om inntektssystemet for kommunene var for to år siden i forbindelse med Borgeutvalgets utredning i NOU 2005:18. På det tidspunktet var det allerede kjent at det med bakgrunn i regjeringsskiftet ville bli foretatt nok en utredning av temaet. Det er denne nye rapporten som foreligger til høring nå.

Saksopplysninger:

Inntektssystemet for kommunene er svært komplisert, med en mengde elementer og kriterier. Det grunnleggende utgangspunktet er å skape likhet i kommunenes mulighet for å gi et tilfredsstillende tjenestetilbud til sin befolkning. De hyppige rundene med nye forslag til forbedringer av systemet er vel den beste dokumentasjonen på at dette målet ikke er nådd.

Sørheimutvalget konkluderer med disse hovedpunktene:

- Beholde skatteandelen rundt 50 prosent av kommunens frie inntekter
- Beholde oppdatering av befolkningstall i inntektsutjevningen
- Beholde dagens system for skatteutjevning, men å øke den symmetriske utjevningen fra 55 til 60 prosent
- Fjerne oppdateringen av innbyggertilskudd og utgiftsutjevning midt i året, og heller benytte befolkningstall fra 1. juli året før budsjettåret
- Fjerne selskapsskatten som kommunal skatt (utvalget er delt)
- Erstatte dagens Nord-Norge tilskudd og regionaltilskudd med nytt distriktpolitisk tilskudd
- Avvikle distriktpolitikken i skjønnet
- Avvikle kompensasjonen for endring i inntektssystemet i skjønnet
- Opprette eget vekstkommunetilskudd
- Erstatte dagens overgangsordning med en inntektsgarantiordning (INGAR)

Med unntak av det nye vekstkommunetilskuddet er det ingen av de øvrige forslagene som får nevneverdig økonomisk konsekvens for Aurskog-Høland kommune.

Det siteres fra rapportens side 71:

"Utvalget foreslår at vekstkompensasjonen skal tildeles kommuner som i løpet av en treårsperiode har en gjennomsnittlig årlig befolkningsvekst som er høyere enn det doble av veksten på landsbasis i samme periode, og som har skatteinntekter lavere enn 140 prosent av landsgjennomsnittet de siste tre år. Det foreslås at tilskuddet fordeles som en sats pr nye innbygger ut over vekstgrensen. Satsen for nye innbyggere settes til 50 000 kroner. Satsen foreslås justert årlig med den kommunale deflatoren."

Med Aurskog-Høland kommunes høye befolkningsvekst, både de senere år, inneværende år og som forventes å vedvare de nærmeste årene, vil dette tilskuddet faktisk innbære en inntektsøkning av betydning dersom forslaget blir vedtatt.

Bærekraftig utvikling:

Kommunens inntektsside, og kommunens mulighet for å påvirke denne, er helt avgjørende for utviklingen av det kommunale tjenestetilbudets omfang og kvalitet.

Vurderinger:

Etter rådmannens oppfatning er det fortsatt å behov for en radikal forenkling av måten kommunenes inntekter fastsettes på. Dagens uhyre kompliserte og byråkratiske system genererer store administrative transaksjonskostnader både på statlig og kommunalt nivå, samtidig som fordelingsvirkningene av de fleste oppleves som urettferdige. Det er liten grunn til å tro at Sørheimutvalgets forslag vil endre på dette, selv om vekstkommunetilskuddet framstår som en positiv nyvinning.

Hovedtyngden av kommunenes utgifter skal dekke barnehagetilbud, grunnskoleundervisning, eldreomsorg og omsorg og pleie til mennesker med store fysiske og/eller psykiske funksjonshemminger ("ressurskrevende brukere").

Med dette som utgangspunkt kan det lages et enkelt inntektssystem med 5 elementer:

- Et kronebeløp pr innbygger i aldersgruppen 0-5 år.
- Et kronebeløp pr innbygger i aldersgruppen 6-15 år.
- Et kronebeløp pr innbygger i aldersgruppen 80 år og over.
Kronebeløpet bør gjenspeile omlag gjennomsnittlig kommunal kostnad for tjenestetilbud for aldersgruppen.
- Et individuelt utmålt tilskudd for ressurskrevende brukere.
- Et relativt beskjedent, men fritt fastsatt kommunalt skattøre som skal dekke kommunens øvrige tjenester og kostnader.

Et slikt system ville være enkelt å forstå, samtidig som det ville kompensere for demografiske endringer og gi de lokale politikerne et godt grunnlag for sin dialog med innbyggerne.

Alternativer og konsekvenser:

- Kommunen kan unnlate å avgi noen høringsuttalelse

- Kommunen kan avgi en høringsuttalelse som går mer detaljert inn på de enkelte elementene i Sørheimutvalgets forslag
- Kommunen kan gå inn for statlig stykkprisfinansiering direkte til kommunale og private tjenesteprodusenter

Rådmannens innstilling:

Aurskog- Høland kommune er av den oppfatning at det bør foretas en ny, fullstendig gjennomgang av inntektssystemet med sikte på å få til en radikal forenkling og et system som gir rom for forutsigbarhet og stor grad av lokal frihet i inntektsfastsettingen.

Aurskog-Høland kommune vil likevel gi uttrykk for tilslutning til Sørheimutvalgets forslag om innføring av et nytt vekstkommunetilskudd.

Vedtak i FORMANNSKAPET:

Aurskog- Høland kommune er av den oppfatning at det bør foretas en ny, fullstendig gjennomgang av inntektssystemet med sikte på å få til en radikal forenkling og et system som gir rom for forutsigbarhet og stor grad av lokal frihet i inntektsfastsettingen.

Aurskog-Høland kommune vil likevel gi uttrykk for tilslutning til Sørheimutvalgets forslag om innføring av et nytt vekstkommunetilskudd.

Utskrift til:

Kommunal- og regionaldepartementet, Postboks 8112 Dep., 0032, OSLO

Rett utskrift: *Kari Johansen*

Bjørkelangen, *29.1.08*

..... *Oddbjørn Brundtland*
sekretær